

USLOVI ZA OSIGURANJE OD OPŠTE ODGOVORNOSTI

DA BI BILO
JASNIJE

BITNA
DOKUMENTA

SKREĆEMO
VAM PAŽNJU

POSEBNO
VAŽNO

OSIGURANA
SUMA PREMIJA

I UVODNE ODREDBE

Značenje pojedinih izraza

Član 1

- (1) Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sljedeća značenja:
- „**OSIGURAVAČ**” – Akcionarsko društvo za osiguranje sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju,
 - „**UGOVARAČ OSIGURANJA**” – lice koje sa osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju,
 - „**OSIGURANIK**” – lice čija je odgovornost pokrivena osiguranjem,
 - „**SUMA OSIGURANJA PO JEDNOM ŠTETNOM DOGAĐAJU**” – maksimalna obaveza osiguravača po osiguranom slučaju,
 - „**UKUPNA SUMA OSIGURANJA**” – maksimalna obaveza osiguravača za sve osigurane slučajeve u toku trajanja osiguranja,
 - „**PREMIJA**” – iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju,
 - „**POLISA**” – ugovor o zaključenom osiguranju,
 - „**LIST POKRIČA**” – zaključeni ugovor o osiguranju koji privremeno zamjenjuje polis, i
 - „**IZVOR OPASNOSTI**” – djelatnost (zanimanje), stvari (pokretne i nepokretne), pravni odnos ili određeno svojstvo iz kojih može nastati odgovornost kao rizik pokriven ovim osiguranjem,
 - „**TREĆE LICE**” – pod trećim licem smatraju se sva lica koja nisu strana ugovora o osiguranju odnosno sva lica koja nisu: Ugovarač osiguranja, Osiguravač ili Osiguranik. Ne smatraju se trećim licem u smislu ovih Uslova:
 - zaposleni, tj. svako fizičko lice koje je u radnom odnosu kod poslodavca, kao i svako drugo fizičko lice koje po bilo kom osnovu obavlja rad ili pruža usluge ili se osposobljava za rad kod poslodavca, kao i članovi upravnog odbora, nadzornog odbora i drugog organa upravljanja u sastavu osiguranika i njihovi bračni drugovi i bliski srodnici;
 - bračni drug i ostali članovi domaćinstva i ostala lica koja je osiguranik dužan da izdržava;
 - kapitalom povezana lica (akcionari, bračni drugovi i bliski srodnici akcionara i druga lica sa potpunim, kontrolnim ili značajnim učešćem u kapitalu osiguranika).

II OPŠTE ODREDBE

Predmet osiguranja

Član 2.

- (1) Predmet osiguranja prema ovim Uslovima je građansko pravna odgovornost osiguranika za prouzrokovanu štetu, usljed smrti, povrede tijela ili zdravlja odnosno oštećenja ili uništenja stvari trećih lica, prouzrokovanih iznenadnim i neočekivanim štetnim događajem.
- (2) Ovim osiguranjem pokrivena je odgovornost za prouzrokovanu štetu ako je nastala iz djelatnosti ili iz posjedovanja stvari, ili iz svojstva kao izvora opasnosti koji su označeni u polisi osiguranja, odnosno u uslovima osiguranja.

Proširenje osiguranja

Član 3.

- (1) U okviru osiguranog izvora opasnosti navedenog na polisi obuhvaćena je i odgovornost osiguranika iz korišćenja, odnosno posjedovanja, zakupa ili plodouživanja zemljišta, zgrada i prostorija koje se isključivo koriste za potrebe osigurane djelatnosti ili zanimanja.
- (2) Ukoliko se radi o objektima navedenim u prethodnom stavu, osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost osiguranika kao investitora ili izvođača građevinskih radova (novogradnja, popravka, prepravka, adaptacija) ukoliko predračunska vrijednost tih radova ne prelazi iznos od 20.000,00 EUR.

Osiguranje od novih izvora opasnosti

Član 4.

- (1) Ako se posebno ugovori, pokrće iz osiguranja se može proširiti i na odgovornost iz novih izvora opasnosti, koji se pojavljuju kod osiguranika poslije zaključenja ugovora o osiguranju, ukoliko za ovaj novonastali izvor opasnosti, nije zaključeno posebno osiguranje ili nije obuhvaćeno postojećim osiguranjem.
- (2) Osiguranik je dužan da odmah nakon pojave novog izvora opasnosti pisanim putem obavijesti osiguravača o pojavi novog izvora opasnosti.
- (3) Osiguravač je dužan da u roku od osam dana od dana prijema obavještenja iz prethodnog stava obavijesti osiguranika o prihvatanju u pokrće novih izvora opasnosti. Ukoliko osiguravač ne odgovori u roku od osam dana pisanim putem smatraće se da je novi izvor opasnosti obuhvaćen osiguranjem ukoliko je navedeni novi izvor opasnosti u skladu sa važećim uslovima i tarifama premije osiguranja osiguravača.
- (4) Osiguravač zadržava pravo obračuna dodatne premije za pokrće od novih izvora opasnosti iz prethodnih stavova ovog člana, kao i pravo da ne prihvati nove izvore opasnosti o čemu će pisanim putem obavijestiti Ugovarača u roku navedenom u prethodnom stavu.
- (5) Za nove izvore opasnosti važi suma osiguranja koja je na polisi osiguranja ugovorena i za ranije osigurane izvore opasnosti. Ako polisa sadrži za pojedine izvore opasnosti različite sume osiguranja, za pojedini izvor opasnosti važiće za njega ugovorena suma osiguranja.
- (6) Ni u jednom slučaju ne može se ugovoriti povećanje izvora opasnosti iz:
 - 1) držanja ili upotrebe željeznice (pruga), pozorišta, bioskopa, cirkusa, tribina, kao i snimanja filmova;
 - 2) držanja i upotrebe letjelice, vozila na vodi i motornih vozila;
 - 3) izrade, obrade, smještaja, prevoza, upotrebe i trgovanja eksplozivnim materijalom, osim ako za ovo postoji odobrenje nadležnog organa;
 - 4) lova kao djelatnosti i lovačkog sporta.

Isključenja iz osiguranja

Član 5.

- (1) Ovim osiguranjem ne pruža se zaštita ukoliko je šteta nastala postupanjem odnosno nepostupanjem osiguranika i to:
 - 1) kada osiguranik namjerno pričinu štetu, sem ukoliko je istu namjerno ili krajnjom nepažnjom prouzrokovao zaposleni osiguranika u kom slučaju osiguravač stupa u prava osiguranika prema radniku kao odgovornom licu;
 - 2) kada osiguranik namjerno ili krajnjom nepažnjom postupi protivno propisima ili pravilima po kojima se obavlja djelatnost odnosno zanimanje kao izvor opasnosti iz polise;
 - 3) kada osiguranik vrši održavanje suprotno važećim propisima i uputstvima, ili ne vrši redovno održavanje, ili ima saznanje o kvaru ili nedostatku stvari;
 - 4) kada osiguranik nije sproveo mjere za sprječavanja ostvarenja ili povećanja opasnosti (preventivne mjere) kako je zahtijevao osiguravač. Kao dodatna opasnost uzima se okolnost koja je u prošlosti već dovela do štetnog događaja.
- (2) Ovim osiguranjem nije obuhvaćena odgovornost osiguranika:
 - 1) zbog neispunjenja obaveze iz ugovora kao i odgovornost osiguranika na osnovu ugovornog proširenja njegove odgovornosti i na slučajeve za koje inače odgovara (ugovorna odgovornost);
 - 2) zbog šteta koje se zasnivaju na garancijama ili obećanjima datim od strane osiguranika;
 - 3) zbog šteta od proizvoda (stvari) sa nedostatkom .
- (3) Ovim osiguranjem nisu pokrivene štete nastale usljed:
 - 1) rata, primjene sile od strane država ili protiv država i njihovih organa, nasilja, političkih i terorističkih organizacija, nasilja prilikom javnih okupljanja, manifestacija i skupova, kao i nasilja prilikom štrajkova i otpuštanja radnika;
 - 2) terorističkih akata;
 - 3) korišćenja radioaktivnih materija, osim odgovornosti za radioizotope koji se koriste u mirnodopske svrhe u medicini;

- 4) direktnih i/ili indirektnih genetičkih promjena na nasljednom materijalu ljudi, životinja ili biljaka;
 - 5) posredne ili direktne upotrebe azbesta ili drugih supstanci koje sadrže azbest, bez obzira na količinu;
 - 6) postupaka liječenja, zdravstvenih i drugih intervencija na životinjama kao što su kastriranje, osjemenjavanje, potkivanje, dresiranje;
 - 7) profesionalnog oboljenja radnika osiguranika (elektromagnetna zračenja, genetičke promjene, trovanje salmonelom...);
 - 8) djelovanjem elektromagnetnih polja (EMP) ili elektromagnetnih interferenci (EMI);
 - 9) prenošenja neke bolesti;
 - 10) direktnog ili indirektnog uticaja nuklearne energije;
 - 11) sopstvene štete;
 - 12) držanja ili upotrebe motornih vozila, letjelice, vozila na vodi, prikolica i samohodnih radnih mašina koje podliježu obaveznom osiguranju;
 - 13) za štete usljed gubitka elektronskih podataka.
- (4) Osiguranjem nisu pokrivena šteta nastala usljed:
- 1) trajnog dejstva temperature, gasova, pare, vlage ili padavina (dima, čađi, prašine i dr.) što ima za posljedicu postepeno nastajanje šteta;
 - 2) ulijeganja tla i klizanja zemljišta;
 - 3) poplave od stajaćih, tekućih i podzemnih voda.
- (5) Osim ukoliko nije konstatovano na polisi putem posebnih klauzula predviđenih ovim uslovima ili nije posebno ugovoreno ovim osiguranjem, nije obuhvaćena odgovornost osiguranika:
- 1) usljed učešća na konjičkim, biciklističkim, motociklističkim i automobilskim trkama, bokserskim i rvačkim borbama, kao i učešća na pripremama za trku, odnosno borbu (trening);
 - 2) liječenja, zdravstvenih i drugih tretmana i intervencija nad licima kao što su porođaj, njega tijela, kozmetika itd.;
 - 3) za štete koje ne spadaju ni u štete usljed povrede tijela ili zdravlja nekog lica ni u čisto finansijske štete (pure financial losses);
 - 4) za ekološke štete;
 - 5) za štetu na pokretnim stvarima i nepokretnim stvarima:
 - a. koje se nalaze kod osiguranika (u zakupu, na čuvanju, isporuci...);
 - b. koje su osiguranik ili osobe koje rade za njega pozajmili, dali u zakup, najam ili lizing;
 - c. usljed registrovane djelatnosti/radova na pokretnim i nepokretnim stvarima, zajedno sa skladištenjem čuvanjem/držanjem i popravkom svih vrsta;
 - d. usljed utovara i istovara;
 - e. usljed nestanka (krađe) stvari registrovanih gostiju ugostiteljskog objekta, osim motornih vozila;
 - 6) za štete na motornim vozilima usljed:
 - a. upotrebe automatskih autopercionica;
 - b. nestanka (krađe) motornih vozila tokom čuvanja vozila;
 - c. upotrebe dizalice;
 - d. registrovane djelatnosti osiguranika (proširenje pokrića na motorna vozila);
 - e. nestanka (krađe) motornih vozila registrovanih gostiju hotela, motela i sl.

Povezana lica

Član 6.

- (1) Ukoliko osiguranik ima učešće u kapitalu oštećenog lica, obim pokrića naknade štete se smanjuje procentualno učešću osiguranika ili ugovarača osiguranja u kapitalu oštećenog lica.

Teritorijalno važenje osiguranja

Član 7.

- (1) Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani slučajevi nastali na teritoriji Crne Gore i geografskim područjima Evrope.
- (2) Pod pojmom Evrope se u smislu ovih uslova podrazumijevaju geografska područja i obuhvataju, takođe, Island, Grenland, ostrva u Sjevernom moru, Kanarska ostrva, Madeirska ostrva, Kipar, Azurska ostrva, kao i azijske djelove Turske i bivše Zajednice nezavisnih država.
- (3) Za geografska područja izvan Evrope može se ugovoriti osiguranje uz plaćanje dodatne premije samo uz posebnu saglasnost Osiguravača.

Osigurani slučaj

Član 8.

- (1) Smatra se da je osigurani slučaj nastao onog momenta kada je štetni događaj, na osnovu koga bi mogao nastati zahtjev za naknadu iz osiguranja protiv osiguranika, a po osnovu građansko pravne odgovornosti, započeo sa dejstvom.
- (2) Više štetnih događaja nastalih iz istog uzroka ili iz istovrsnih vremenski povezanih uzroka smatraju se jednim osiguranim slučajem serijske štete.
- (3) Trenutkom nastupanja serijske štete smatra se trenutak kada je nastala prva šteta i u odnosu na ovaj trenutak se određuje obim ugovorenog osiguravajućeg pokrića za cjelokupnu štetu u nizu.
- (4) Ukoliko je prva šteta u nizu nastala prije početka ugovorenog perioda osiguranja i za istu osiguranik ili ugovarač osiguranja nije znao, niti mogao znati, kao prva šteta u nizu smatra se prva šteta koja se dogodila nakon početka ugovorenog perioda osiguranja.
- (5) Ukoliko je prva šteta u nizu nastala za vrijeme prekida ugovorenog perioda osiguranja i za istu osiguranik ili ugovarač osiguranja nije znao, niti mogao znati, kao prva šteta u nizu smatra se prva šteta koja se dogodila nakon nastavka ugovorenog perioda osiguranja.

Vremensko važenje osiguranja

Član 9.

- (1) Osiguravač je u obavezi samo onda ako osigurani slučaj nastane za vrijeme važenja osiguranja.
- (2) Osigurani slučaj koji je nastao za vrijeme važenja osiguranja, a čiji je uzrok iz perioda koji prethodi zaključenju ugovora o osiguranju ili iz vremena kada je osiguranje bilo prekinuto, pokriven je osiguranjem samo onda ako ugovaraču osiguranja ili osiguraniku do početka osiguranja ili ponovnog početka osiguranja nije bio poznat i nije mogao biti poznat uzrok iz koga osigurani slučaj potiče.
- (3) Od šteta usljed povrede zdravlja koje nastaju postepeno, u slučaju sumnje smatra se da je štetni događaj nastao onda kada je prvi put nalazom ljekara utvrđena povreda zdravlja.
- (4) Rok za podnošenje zahtjeva za naknadu štete trećeg oštećenog lica odnosno osiguranika po osnovu prava iz osiguranja po polisi zaključenoj u skladu sa ovim uslovima jeste rok određen Zakonom o obligacionim odnosima.

Suma osiguranja

Član 10.

- (1) Suma osiguranja se ugovara u fiksnom novčanom iznosu i predstavlja maksimalnu obavezu osiguravača po jednom osiguranom slučaju iz člana 8 ovih uslova, bez obzira na broj oštećenih lica kao i lica čija je odgovornost pokrivena osiguranjem.
- (2) Suma osiguranja iz prethodnog stava odnosi se na slučajeve smrti, povrede tijela ili zdravlja, oštećenja ili uništenja stvari trećih lica.
- (3) U okviru ugovorene sume osiguranja iz stava 1 ovog člana mogu se ugovoriti posebne sume osiguranja za svaki predmet osiguranja odnosno izvor opasnosti pojedinačno.
- (4) Ukoliko se posebno ugovori putem klauzula sume osiguranja za pojedine predmete osiguranja i opasnosti mogu se ugovoriti.
- (5) Ukupna godišnja suma osiguranja predstavlja ukupnu obavezu osiguravača, za sve osigurane slučajeve nastale u jednoj godini osiguranja, ne može preći iznos od 7 ugovorenih suma osiguranja stava 1.
- (6) Ukupna godišnja suma osiguranja se umanjuje isplatom svake pojedinačne naknade. Nakon iscrpljenja ukupne godišnje sume osiguranja, osiguranje prestaje da važi.

Obaveze osiguranika po nastanku osiguranog slučaja

Član 11.

- (1) Osiguranik je dužan da obavijesti osiguravača o nastupanju osiguranog slučaja kao i o podnetom zahtjevu za naknadu štete nakasnije u roku od tri dana od saznanja.
- (2) Osiguranik je dužan da izvijesti osiguravača i onda kada zahtjev za naknadu štete protiv njega bude istaknut preko suda, kada bude stavljen u pritvor, kao i kada bude poveljen postupak za obezbjeđenje dokaza.
- (3) Ako je poveljen izviđaj, podignuta optužnica ili je donijeta odluka o krivičnom postupku, osiguranik je dužan da o tome odmah obavijesti osiguravača, pa i onda ako je već prijavio nastanak štetnog događaja. Takođe je dužan da dostavi nalaz nadležnog organa u vezi sa nastalim štetnim događajem.
- (4) Ako je osiguranjem pokriven rizik krađe stvari, osiguranik je dužan da krađu bez odlaganja prijavi organu javne bezbjednosti.

- (5) Osiguranik nije ovlašten da se bez prethodne saglasnosti osiguravača izjašnjava o zahtjevu za naknadu štete a naročito da ga prizna potpuno ili djelimično, niti da se u zahtjevu za naknadu štete poravna, niti da izvrši isplatu, osim ako se prema činjeničnom stanju nije moglo odbiti priznanje, poravnanje odnosno isplata, a da se time ne učini očigledna nepravda. Ako je osiguranik u zabludi smatrao da postoji njegova odgovornost ili da su ispravno utvrđene činjenice, to ga neće opravdati.
- (6) Ako se ne postigne sporazum o naknadi iz osiguranja u vansudskom postupku, pa oštećeni podnese tužbu protiv osiguravani-ka u parničnom postupku ili se parnički postupak pokreće na osnovu odluke suda u krivičnom postupku o šteti, osiguranik je dužan da dostavi osiguravaču sudski poziv odnosno tužbu i sva pismena u vezi sa štetnim događajem i zahtjevom za naknadu štete kao i da vođenje spora prepusti osiguravaču.
- (7) Ako se osiguranik protiv prijedlogu osiguravača da se zahtjev za naknadu štete riješi poravnanjem, osiguravač nije dužan da plati višak naknade, kamate i troškova koji su usljed toga nastali.
- (8) U slučaju da se oštećenik sa zahtjevom za naknadu štete neposredno obrati osiguravaču, osiguranik je dužan da osigurava-ču pruži sve dokaze i podatke sa kojima raspolaže, a koji su neophodni za utvrđivanje odgovornosti za pričinjenu štetu i za ocjenu osnovanosti zahtjeva, obima i visine štete.
- (9) Ako usljed promjenjenih okolnosti osiguranik stekne pravo da se ukine ili smanji renta oštećenom licu dužan je da o tome obavijesti osiguravača.
- (10) Ukoliko se osiguranik ne pridržava obaveze iz ovog člana snosiće štetne posljedice koje usljed toga nastanu, osim ako bi one nastale i da se pridržavao obaveza.

Obaveza osiguravača po nastanku osiguranog slučaja

Član 12.

- (1) Po nastanku osiguranog slučaja osiguravač je u obavezi:
 - 1) da preduzme zajedno sa osiguranikom odbranu od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva za naknadu štete (pravna zaštita član 13);
 - 2) da udovolji osnovanim zahtjevima za naknadu iz osiguranja (naknada iz osiguranja član 14);
 - 3) da naknadi troškove sudskog postupka (naknada troškova postupka član 15).

Pravna zaštita

Član 13.

- (1) Obaveza osiguravača na pružanje pravne zaštite obuhvata:
 - 1) ispitivanje odgovornosti osiguranika za nastalu štetu;
 - 2) vođenje spora u ime osiguranika ako oštećeni ostvaruje pravo na naknadu štete u parničnom postupku;
 - 3) davanje svih izjava u ime osiguranika koje smatra cjelishodnim za zadovoljenje ili odbranu od neosnovanog ili pretjeranog zahtjeva za naknadu štete.
- (2) Uz saglasnost i uz uputstvo osiguravača vođenje spora može se povjeriti osiguraniku, koji je u takvom slučaju dužan da se pridržava uputstva i naloga osiguravača u pogledu vođenja postupka u parnici.
- (3) Osiguravač može preuzeti vođenje parnice ili stupiti na mjesto osiguranika ili učestvovati u svojstvu umješaka.
- (4) Osiguravač je ovlašten da odbije da vodi spor ili da prepusti vođenje spora osiguraniku ako ocijeni da nema mjesta za pružanje pravne zaštite s obzirom na odnos visine zahtjeva za naknadu štete i visine sume osiguranja.
- (5) U slučaju da osiguravač na ime naknade iz osiguranja isplati sumu osiguranja prije pokretanja spora, prestaje i njegova obaveza za pravnu zaštitu.

Naknada iz osiguranja

Član 14.

- (1) Osiguravač je dužan da u roku od 14 dana isplati naknadu iz osiguranja računajući od dana kada je utvrđena njegova obaveza i visina te obaveze.
- (2) Osiguravač je ovlašten da na ime naknade osiguraniku položi sumu osiguranja i dio troškova, koji ga terete u smislu odredaba člana 15. ovih Uslova, te se u tom slučaju oslobađa svih daljnih davanja i postupaka u vezi te štete.
- (3) U deponovanju radi obezbjeđenja naknade štete na koje bi osiguranik bio dužan po osnovu zakonskih propisa ili sudske odluke, osiguravač učestvuje u istoj visini, kao i u naknadi iz osiguranja.
- (4) Ako je osiguranik obavezan da plati na ime naknade štete rentu, a kapitalizovana vrijednost rente premašuje sumu osiguranja, ili ostatak sume po odbitku drugih davanja u vezi sa istim osiguranim slučajem, dugovana renta će se naknaditi samo u srazmjeri između sume osiguranja, odnosno ostatka sume osiguranja i kapitalizovane vrijednosti rente. Pri obračunu rente koristiće se demografski statistički podaci o promjenama u toku živih i umrlih po godinama starosti, odnosno izravnatim vjerovatnoćama smrtnosti populacije građana SFRJ, iz popisa stanovništva 1980/82. godine. Ukoliko se radi o korisniku rente

koji nije punoljetan ili je stekao pravo na rentu zbog smrti osobe koja je bila dužna da ga izdržava, računa se da bi primao rentu do svoje 18. godine starosti. Osiguravač ima i pravo položiti osiguranu sumu ili njen preostali dio kao starateljski ulog prema osiguraniku, vezano za plaćanje rente. Ukoliko je prihvaćen starateljski ulog, osiguravač ima pravo da osiguranu sumu, ili njen dio, koristi za pokriće štete na ime rente dok se suma osiguranja ne iscrpi.

- (5) Ako se osiguravač protivi prijedlogu osiguranika da se o zahtjevu za naknadu iz osiguranja poravna, dužan je da plati naknadu, kamatu i troškove i onda kad premašuju sumu osiguranja.

Naknada troškova postupka

Član 15.

- (1) Osiguravač naknađuje sve troškove parničnog postupka ukoliko je sam vodio spor ili je dao saglasnost osiguraniku na vođenje spora, pa i onda kada zahtjev za naknadu štete nije bio osnovan.
- (2) Ako je parnica vođena bez znanja i saglasnosti osiguravača, osiguranjem su pokriveni troškovi spora samo u granicama sume osiguranja i to ako je spor osnovano vođen i ako su troškovi opravdani.
- (3) Osiguravač snosi troškove branioca u krivičnom postupku pokrenutom protiv osiguranika zbog događaja koji bi mogao imati za posljedicu postavljanje zahtjeva za naknadu iz osiguranja po osnovu odgovornosti pokrivene osiguranjem, i to samo izuzetno, ako je upoznat sa iskazom branioca i prihvatio da snosi troškove. Troškove krivičnog postupka, kao i troškove zastupanja oštećenog, osiguravač ne naknađuje.
- (4) Kada izvrši svoju obavezu isplatom sume osiguranja i odgovarajućeg dijela troškova osiguravač se oslobađa daljih davanja na ime naknade troškova po jednom osiguranom slučaju.

Klauzule za dodatne rizike

Član 16.

- (1) Pojedini bitni elementi osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti prema trećim licima, kao i slučajevi posebnih isključenja ili proširenog pokrića za koje se plaća dodatna premija, definisani su dodatnim klauzulama koje su sastavni dio ovih Uslova.
- (2) Svaka klauzula koja se ugovori u konkretnom ugovoru o osiguranju mora biti navedena na polisi osiguranja.
- (3) Ukoliko na polisi osiguranja za svaki konkretnu ugovor o osiguranju nije navedena konkretna klauzula ili ako nije plaćena dodatna premija za navedenu klauzulu kojom je to predviđeno, smatra se da nije ugovoreno pokriće predviđeno tom klauzulom.
- (4) Ukoliko su ugovorom o osiguranju ugovorene dodatne klauzule, klauzule imaju prednost u odnosu na opšte uslove.

Mjerodavno pravo

Član 17.

- (1) Ukoliko nije drugačije ugovoreno i nije plaćena dodatna premija na obim pokrića, prava i obaveze iz polise osiguranja zaključene u skladu sa ovim uslovima primjenjuje se pravo Crne Gore.

Primjena Opštih uslova za osiguranje imovine

Član 18.

- (1) Na osiguranja zaključena po ovim Uslovima primjenjuju se i Opšti uslovi za osiguranje imovine, izuzev onih odredbi koje su ovim Uslovima drugačije regulisane.

III DOPUNSKE ODREDBE ZA POJEDINE IZVORE OPASNOSTI

Primjena dopunskih odredaba

Član 19.

- (1) Na osiguranje od odgovornosti iz pojedinih izvora opasnosti uz osnovne odredbe ovih Uslova primjenjuju se u pogledu obima pokrića i dopunske odredbe iz ovog dijela Uslova.

Auto-servisi, auto-mehaničarske radionice i slično

Član 20.

- (1) Osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete iz posjedovanja mjesta za smještaj motornih vozila kao i iz prodaje potrebnog materijala za pogon vozila (benzin, ulje, mast i slično).
- (2) Ako je posebno ugovoreno, osiguranjem je pokrivena odgovornost za oštećenje, uništenje, nestanak ili krađu motornih vozila koja se nalaze na popravci u auto-servisnim radionicama, auto mehaničarskim radionicama ili sličnim radionicama, ako šteta nastane usljed:
 - 1) izvedene servisne djelatnosti,
 - 2) šlepanja, vožnje, pomjeranja motornog vozila,
 - 3) neovlašćenog korišćenja motornog vozila od strane osiguranikovih od strane zaposlenih ili drugih osoba,
 - 4) upotrebe dizalice namijenjene za podizanje motornih vozila,
 - 5) poslovanja automatske autopercionice.
- (3) Ako je posebno ugovoreno, osiguranje obuhvata obaveze naknade štete zbog oštećenja ili uništenja pri servisiranju vozila, ako su ove štete uočene poslije preuzimanja vozila od strane klijenta i pošto je vozilo napustilo radionicu.
- (4) Osiguranjem nije pokrivena krađa ili razbojništvo sastavnih dijelova vozila, opreme vozila, sadržaja u vozilu i tereta u vozilu.
- (5) Osiguranje ne obuhvata naknade šteta na motornim vozilima koja se nalaze na popravci u autoservisnim, automehaničarskim i sličnim radionicama koje izazove osiguranik ili osobe koje rade za njega posjedovanjem ili upotrebom drugih motornih vozila ili prikolica, koji po svojoj konstrukciji i opremi ili prema njihovoj upotrebi moraju da nose ili stvarno nose propisane registarske tablice.

Bolnice, lječilišta, sanatorijumi, dispanzeri, ambulante i slično

Član 21.

- (1) Ako se posebno ne ugovori, iz osiguranja su isključene štete koje pri liječenju prouzrokuju ljekari, babice, medicinske sestre ili bolničari i drugo medicinsko osoblje svojim radom koji nije po pravilima struke (iz osiguranja je isključena odgovornost za profesionalne/stručne greške).
- (2) Ako se posebno ugovori, osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete zbog nestanka ili krađe stvari za ličnu upotrebu bolesnika i njihovih pratioca ako su te stvari predate na čuvanje osiguraniku.
- (3) Ako se posebno ugovori osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete zbog nestanka i krađe novca, hartija od vrijednosti, satova, dokumenata, nakita i drugih dragocjenosti obuhvaćena je osiguranjem samo u slučaju ako su te stvari predate na čuvanje osiguraniku i ako iste osiguranik drži u zaključanoj kasi.
- (4) Ako se posebno ugovori osiguranjem je pokrivena odgovornost osiguranika zbog štete na vozilima bolesnika i njihovih pratioca kao ni na sastavnim dijelovima tih vozila niti stvari na vozilima ili u vozilima.
- (5) Pored zaposlenih lica Osiguranika osiguranjem nisu pokriveni štete licima koji obavljaju posao kod Osiguranika zbog prirode posla ili zbog naučnog istraživanja usljed funkcionisanja specijalnih medicinskih uređaja, kao ni zbog specijalnih medicinskih postupaka.

Društva

Član 22.

- (1) Pod pojmom društva u smislu ovih uslova se ne podrazumijevaju privredna društva koja su osnovana i koja obavljaju djelatnost u cilju sticanja dobiti (akcionarska društva, ortačka društva, preduzeća)
- (2) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost:
 - 1) iz održavanja sastanaka, sjednica i priredbi društva predviđenih Statutom ili drugim opštim aktom društva;
 - 2) iz posjedovanja zgrada, zemljišta, prostorija i uređaja koji služe isključivo za potrebe društva;
 - 3) odgovornost članova uprave društva i drugih lica koja su ovlašćena da društvo zastupaju;
 - 4) odgovornost članova društva pri obavljanju djelatnosti na priredbama društva i u vezi sa tim priredbama u interesu i za ciljeve društva.
- (3) Kod društva za streljaštvo, osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete samo ako su nastale na mjestu određenom za gađanje.
- (4) Kod pčelarskih društava je osiguranjem pokrivena i odgovornost za štete koje se prouzrokuju prilikom seljenja pčela.
- (5) Ako je posebno ugovoreno osiguranjem je pokrivena i odgovornost društva za štete iz:
 - 1) posjedovanja zgrada, zemljišta, prostorija i uređaja koji ne služe isključivo za potrebe društva;
 - 2) priredaba koje prelaze okvire običnih priredaba društva predviđenih Statutom društva;
 - 3) držanje životinja;
 - 4) podizanje tribina;

- 5) korišćenja sportskih terena i uređaja, klizališta, staza za sankanje (rodlanje, skijanje i dr.);
- 6) djelatnosti koju kao uzgredno obavlja društvo (npr. restorani u sopstvenoj režiji, kupatila i sl.).

Društveno-političke zajednice

Član 23.

- (1) U slučaju osiguranja odgovornosti društveno-političkih zajednica, osiguranjem su pokriveno samo štete usljed smrti, povrede tijela ili oštećenja zdravlja odnosno oštećenja ili uništenja stvari trećih lica usljed posjedovanja ili korišćenja zgrada, zemljišta, prostorija i uređaja, koji služe isključivo za potrebe vršenja poslova društveno-političke zajednice.
- (2) Iz osiguranja su isključene štete koje nastaju djelatnošću društveno političkih zajednica, kao i čisto finansijske štete.

Garderoba

Član 24.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika zbog oštećenja, uništenja, nestanka ili krađe (pa i usljed zamjene) stvari predatih garderobi na čuvanje uz odgovarajuću potvrdu (broj, blok i sl.).
- (2) Iz osiguranja je isključena odgovornost osiguranika za štete zbog nestanka ili krađe novca, hartije od vrijednosti, dragocjenosti, satova i dokumenata svake vrste, kao i svih stvari smještenih u džepovima kaputa i drugih odjevnih predmeta predatih garderobi na čuvanje.
- (3) Osiguravač je u obavezi samo onda ako garderoba ima stalnog čuvara i u nju sem, čuvara, druga lica nemaju pristupa.

Građevinska, montažna i slična djelatnost

Član 25.

- (1) Osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete od nivelisanja terena koje vrši osiguranik ukoliko se nivelisanje odnosi na radove koje osiguranik treba da izvrši pri čemu je iz osiguranja isključena odgovornost za štete na objektu za čiju izgradnju i obradu se nivelisanje vrši.
- (2) Osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost za štete:
 - 1) na objektu na kome osiguranik obavlja građevinske ili montažne radove. U slučaju da se građevinski ili montažni radovi vrše na postojećem objektu koji pripada investitoru, osiguranje pokriva štete na dijelu objekta na kojem radove izvodi osiguranik;
 - 2) neposredno prouzrokovane oštećenjem podzemnih uređaja (kao vodova: za gas, vodu, struju, kanalizaciju i sl.);
 - 3) prouzrokovane miniranjem u vršenju djelatnosti osiguranika, ali ne i štete na stvarima koje se prilikom miniranja nalaze udaljene manje od 75 metara od tačke miniranja, ako se drugačije ne ugovori.
- (3) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete:
 - 1) na susjednim građevinama usljed propuštanja da se izvrše odgovarajuća pojačanja (podupiranje i sl.);
 - 2) prouzrokovane od rušenja na nepokretnim stvarima koje se nalaze u krugu čiji radijus odgovara visini objekta koji se ruši;
 - 3) ako je osiguran dio građevinskog objekta ili pojedini građevinski i zanatski radovi, osiguranje od odgovornosti izvođača građevinskih radova ne pokriva štete na ostalim djelovima tog građevinskog objekta ili ostalim građevinskim radovima i zanatskim radovima, koji nisu osigurani, odnosno jesu osigurani drugom polisom;
 - 4) ako je osiguran dio montažnog objekta ili pojedini montažni radovi, osiguranje od odgovornosti izvođača montažnih radova ne pokriva štete na ostalim djelovima tog montažnog objekta ili ostalim montažnim radovima, koji nisu osigurani, odnosno koji su osigurani drugom polisom;
 - 5) na stvarima i njihovim sastavnim dijelovima koji se ugrađuju, montiraju, popravljaju, prerađuju i slično;
 - 6) na radovima koje je izvršio, odnosno morao bi ih izvršiti, osiguranik i na ugrađenom materijalu za štete koje pretrpi osiguranik zbog dodatnih radova koje je morao da izvrši, kao i štete na određenom materijalu;
 - 7) u ugovorenom garantnom roku po predaji rada izvođaču;
 - 8) po isteku 1 mjeseca otkad je osiguranik završio posljednje radove na objektu, a garantni rok još nije počeo da teče;
 - 9) na stvarima na postojećem objektu, ako se po prirodi radova može očekivati oštećenje stvari, koje pritom spadaju u izvore opasnosti;
 - 10) za takve štete na stvarima sa kojima se prilikom radova miniranja uprkos primjene propisanih sigurnosnih mjera obično mora računati;
 - 11) zbog svjesnog kršenja/zanemarivanja tehničkih uputstava ili uputstava od važećeg tehničkog organa;
 - 12) zbog greške u projektovanju od strane osiguranika;
 - 13) zbog stručne greške u tehničkom savjetovanju i nadzoru;
 - 14) po osnovu članstva ili partnerstva u konzorcijumu. Ne smatra se članstvom ili partnerstvom u konzorcijumu ako je osiguranik angažovan kao podizvođač po osnovu ugovora.
- (4) Iz osiguranja su takođe isključeni sljedeći zahtjevi za naknadu štete:

- 1) koje ne spadaju ni u štete usljed povrede tijela ili zdravlja nekog lica ni u oštećenja/uništenja materijalnih stvari trećih lica čisto finansijske štete;
- 2) kršenje ugovorenih obaveza;
- 3) nepoštena, zlonamjerna i nezakonita poravnanja/izmirenja osiguranika i njegovih zaposlenih;
- 4) svjesno kršenje zakonskih pravila i uputstava koje daje nadležni organ;
- 5) nepoštovanje opštih tehničkih pravila, tehničkih uputstava, normi, standarda ili odluke tehničke inspekcije ili nadležnog organa;
- 6) upotreba neisprobanih statičkih, računskih i drugih metoda, kao i neprovjerenih konstrukcija i materijala;
- 7) estetskih greški, nefunkcionalnosti i nerentabilnosti;
- 8) zagađivanje životne sredine, kao i sve vrste polucija i emisija;
- 9) nuklearna reakcija, nuklearna radijacija ili radioaktivne kontaminacije;
- 10) štete koje posredno ili neposredno proizilaze iz upotrebe azbesta ili drugih supstanci koje sadrže azbest, bez obzira na količinu.
- (5) Osiguranik učestvuje u svakom osiguranom slučaju sa 10%, najmanje sa 400 EUR, osim ukoliko je drugačije ugovoreno.

Kupališta, bazeni

Član 26.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika za nestanak i krađu stvari za ličnu upotrebu kupališnih gostiju ako su te stvari zaključane u kabinama ili drugim odgovarajućim prostorijama za smještaj stvari ili ako su predate osiguraniku na čuvanje.
- (2) Ukoliko se posebno ugovori, odgovornost za štete usljed nestanka i krađe novca, hartija od vrijednosti, dragocjenosti, sato-va, dokumenata i slično, pokrivena je osiguranjem samo onda ako su te stvari predate osiguraniku na čuvanje i ako se drže u zaključanoj kasi.
- (3) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete prouzrokovane od stvari osiguranika koje služe za sport, rekreaciju i razonodu kupališnih gostiju.
- (4) Osiguranjem nije pokrivena odgovornost osiguranika za štete na vozilima na vodi i na kopnu njihovim sastavnim djelovima, kao ni na stvarima koje se nalaze na vozilu ili u vozilu.

Luke i javna skladišta

Član 27.

- (1) Ako se posebno ugovori, osiguranjem je obuhvaćena odgovornost:
 - 1) za štete nastale na tuđoj robi prilikom:
 - uskladištenja,
 - slaganja i učvršćivanja,
 - vaganja, mjerenja, brojenja, sortiranja, markiranja i uvećavanja,
 - pakovanja i popravke pakovanja,
 - prevoza i prenosa na poslovnom prostoru;
 - 2) za štete od zagađivanja mora, obale i drugih objekata;
 - 3) za „čisto” finansijske štete u skladu sa klauzulom K-OD-813.
- (2) Osiguranjem nije obuhvaćena odgovornost:
 - 1) za štete prouzrokovane:
 - tegljenjem, peljarenjem, čuvanjem i zaštitom brodova,
 - privezivanjem, odvezivanjem i spašavanjem brodova,
 - prevozom lica peljarskim i privezivačkim čamcima,
 - doradom, preradom, obradom, popravkom i slično,
 - egaliziranjem, fumigiranjem, čišćenjem, miješanjem, krećenjem, sušenjem i slično,
 - međunarodnim i unutrašnjim otpremanjem robe (špedicija),
 - uskladištenjem i čuvanjem robe u hladnjačama;
 - 2) za posredne štete (na primjer, gubitak tržišta, pad cijena, zabrana uvoza ili izvoza).
- (3) U svakoj šteti osiguranik učestvuje sa 10%, ali najmanje sa 400 EUR, osim ako je drugačije ugovoreno.

Poljoprivredna i šumska djelatnost

Član 28.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost za štete prouzrokovane iz:

- 1) držanja i upotrebe životinja, ali ne i štete koje nastanu na životinjama osiguranika, kao ni štete koje nastanu trećim licima prilikom pripuštanja ili vještačkog osjemenjavanja, osim ako to nije posebno ugovoreno. U ovom slučaju se primjenjuju relevantne odredbe člana 34;
 - 2) korišćenja sredstava na zemljištu osiguranika za suzbijanje korova kao i sprječavanju suzbijanja biljnih bolesti i štetočina;
 - 3) preuzimanja građevinskih radova na zemljištu osiguranika ukoliko predračunska vrijednost tih radova ne iznosi više od 10.000 EUR;
 - 4) uzgredne djelatnosti osiguranika ako godišnji prihod od tih djelatnosti ne prelazi iznos od 5.000 EUR;
 - 5) U slučaju sječe drveća u tuđoj šumi, pokriće osiguranjem od odgovornosti se pruža samo u slučaju ukoliko se sječa vrši samo za sopstvene potrebe i pri tom se vlasnik šume ili lice koje vlasnika zastupa ne smatra trećim licem.
- (2) U svakoj šteti osiguranik učestvuje sa 10%, ali najmanje sa 400 EUR.

Priključne pruge, uspinjače, žičare, zakupljena željeznička stovarišta, dizalice i postrojenja za utovar i istovar

Član 29.

- (1) Ukoliko se djelatnost osiguranika kao izvor opasnosti iz polise obavlja korišćenjem priključnih pruga, uspinjača, žičara, zakupljenih željezničkih stovarišta, dizalica i drugih postrojenja za utovar i istovar, osiguranjem je obuhvaćena i:
 - 1) odgovornost za štete nastale iz upotrebe priključne pruge (šumske, poljske, industrijske), uspinjače ili žičare, ako se prevoz vrši bez naplate vozarine;
 - 2) odgovornost za štete iz upotrebe dizalice i postrojenja za utovar i istovar, ukoliko nisu nastale pri upotrebi postrojenja koja po svojoj konstrukciji puštaju da teret pada;
- (2) Ako se posebno ugovori, osiguranjem je pokrivena:
 - 1) odgovornost za štete iz korišćenja dizalica i postrojenja zbog oštećenja vagona, brodova, motornih vozila, od strane dizalica i drugih postrojenja za utovar i istovar;
 - 2) odgovornost za štete nastale iz upotrebe priključne pruge (šumske, poljske, industrijske) uspinjače ili žičare ako se prevoz vrši uz naplatu vozarine;
 - 3) odgovornost štete na stvarima koje su predmet utovara i istovara.

Putevi održavanje

Član 30.

- (1) Ukoliko se osiguranik bavi djelatnošću održavanja puteva, u svakom slučaju učestvuje u nadoknadi štete sa 10%, a najmanje sa 400 EUR, osim ako je drugačije ugovoreno.

Škole, ustanove za vaspitanje i obrazovanje, čuvanje i slično

Član 31.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika za štete zbog nestanka i krađe stvari učenika i pitomaca samo ako se stvari nalaze u odgovarajućim prostorijama za smještaj tih stvari.
- (2) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete zbog nestanka i krađe: novca, vrijednosnog papira, plemenitih metala, numizmatičkih, filatelističkih i drugih zbirki i dragocjenosti svih vrsta.
- (3) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost:
 - 1) članova školskih savjeta i savjeta vaspitnih i drugih ustanova koji prema zakonskim propisima i opštim aktima škole, odnosno vaspitne i druge ustanove upravljaju školom, odnosno ustanovom;
 - 2) iz priređivanja izleta, ekskurzija, školskih priredbi i slično.
- (4) Osim ukoliko se drugačije ne ugovori, iz osiguranja su isključene škole i ustanove, za obrazovanje i obuku za upravljanje svim vrstama:
 - 1) vozila (motorna vozila, letjelice, ostalih vozila);
 - 2) svih vrsta sportskih aktivnosti (jahanje, padobranstvo, paraglajding, jedriličarstvo...).

Ugostiteljska djelatnost

Član 32.

- (1) Pod ugostiteljskom djelatnošću u smislu ovih Uslova podrazumijeva se djelatnost koju obavljaju: hoteli, kafane, pansioni, odmarališta, uređeni kampovi, studentski-turistički-samački domovi, penzionerski pansioni i slično.

- (2) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost osiguranika zbog nestanka ili krađe stvari za lične potrebe gostiju koje su oni unijeli u ugostiteljski objekat.
- (3) Osiguranjem nije pokrivena odgovornost za štete nastale:
 - 1) na stvarima gostiju prilikom njihove upotrebe, obrade ili rada na njima od strane osiguranika;
 - 2) na motornom vozilima gostiju, djelovima koji su na njima montirani ili u njima ili u njemu zaključani, kao i na stvarima zaključanim u motornom vozilu;
 - 3) usljed nestanka ili krađe stvari gostiju ako su unijete u prostorije koje su svakom pristupačne, u kojima se poslužuje hrana i piće i slično, osim kada su predate garderobi na čuvanje.
- (4) Odgovornost za štete usljed nestanka ili krađe novca, nakita, hartije od vrijednosti i dokumenata svake vrste pokrivena je osiguranjem ako su te stvari predate osiguraniku i smještene u zaključanoj kasi.
- (5) Osiguranjem je obuhvaćena i odgovornost:
 - 1) iz pomoćnih pogona koji pripadaju osiguraniku (kao: perionice, kuhinje, pekare, mesare i sl.), a koji služe isključivo za obavljanje djelatnosti osiguranika;
 - 2) iz posjedovanja predmeta, prostorija i terena za sport i razonodu koje gosti koriste besplatno.

Vatrogasna društva

Član 33.

- (1) Osiguranjem je obuhvaćena odgovornost za štete prouzrokovane prilikom vježbi, akcija spašavanja i pružanja pomoći.
- (2) Osiguranjem je pokrivena i lična odgovornost članova društva iz obavljanja aktivnosti u svojstvu vatrogasaca.
- (3) Osiguranje se odnosi i na odgovornost vatrogasnog društva kao sopstvenika, zakupca, ili plodouživaoca zemljišta, zgrada i prostorija koje služe isključivo za potrebe društva.
- (4) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete na stvarima radi čijeg spašavanja je društvo bilo pozvano.

Zgrade i zemljišta (posjedovanje odnosno korišćenje)

Član 34.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost za izvore opasnosti iz člana 3. stav (2) ovih Uslova.
- (2) Ako zgrada ima više korisnika odnosno sopstvenika, osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu koju prouzrokuje jedan korisnik, odnosno sopstvenik drugom sopstveniku, njegovom bračnom drugu ili licima koja izdržava.
- (3) Zahtjevi sopstvenika odnosno korisnika stana, njegovog bračnog druga i lica koje izdržava obuhvaćeni su osiguranjem ukoliko oni ne učestvuju u zajedničkoj odgovornosti za štetu sa ostalim sopstvenicima odnosno korisnicima zgrade.
- (4) U okviru osigurane sume navedene na polisi, ograničene su odštete za slučaj pada lica/sopstvenika na pločniku, na stepenicama itd. (zbog klizavosti, vode...) na max. 1.000 EUR.

Životinje (držanje, gajenje i trgovina)

Član 35.

- (1) Osiguranjem je pokrivena i odgovornost čuvara životinja i drugih lica koja se staraju o životinjama koje su označene u polisi osiguranja.
- (2) Odgovornost za štete iz akta pripuštanja pokrivena su osiguranjem ako je to posebno ugovoreno.
- (3) Odgovornost iz držanja životinja, kao što su konji, mazge i ostale životinje za vuču, kao i pasa, pokrivena je osiguranjem samo ako je zaključeno i osiguranje nekog drugog izvora opasnosti (na primjer: poljoprivredno gazdinstvo, odgovornost u svojstvu privatnog lica).
- (4) Isključena je obaveza osiguravača za štete zbog oštećenja/povreda, uništenja, gubitka ili nestanka tuđih smještenih životinja (smještaj u tuđe štale).
- (5) Osiguravač je obavezan da naknadi troškove veterinarskog pregleda osiguranih životinja u slučaju da postoji zaraza virusom bjesnila i to do 1% sume osiguranja navedene na polisi.
- (6) U slučaju iznajmljivanja, zakupa životinja, osiguranje ne važi, ali prihvataju se u osiguranje štete prouzrokovane djelatnošću tih životinja prema trećim licima.

IV POSEBNE KLAUZULE

Član 36.

K-OD-800, Štete na nepokretnim stvarima koje osiguranik ima u zakupu

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokrivena odgovornost osiguranika kao zakupca zgrade ili sličnih prostorija koje ima u zakupu i koje su u vezi sa njegovom djelatnošću, a za štete na nepokretnim stvarima koje su predmet zakupa.
- (2) Osiguranje ne obuhvata zahtjeve za štete:
 - 1) usljed iskorišćenosti, obrade ili prekomjerne upotrebe;
 - 2) na grejnim, mašinskim uređajima, kotlovima, grijačima za vodu, kao i na električnim i plinskim aparatima;
 - 3) na staklu.
- (3) Gore nabrojana isključenja ne važe u slučaju da je šteta nastala zbog odgovornosti za požar, eksploziju, izliv vode iz instalacija ili provalnu krađu.
- (4) Osiguranje od odgovornosti važi i u slučaju postojanja drugih vrsta osiguranja (npr. osiguranje od požara, stakla od loma.), ali kao subsidijarno.
- (5) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (6) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10% , a minimalno 400 EUR.

K-OD-801, Štete na pokretnim stvarima koje osiguranik ima na čuvanju

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokrivena odgovornost osiguranika za štete na pokretnim stvarima tokom čuvanja koje je osiguranik (ili neko drugo lice, koje posluje u njegovo ime) preuzeo radi obrade, prerade ili popravke.
Iz osiguranja su isključene naknade za štete na motornim vozilima, vazdušnim letilicama, plovnim vozilima, kao i na elektronskim računarima.
- (2) Osiguranje obuhvata i naknade za štete na stvarima koje je osiguranik (ili druga lica koja posluju u njegovo ime) preuzeo, pozajmio, uzeo na lizing, zakupio ili uzeo na čuvanje, samo tokom čuvanja/skladištenja kao posredne djelatnosti ukoliko su poslovi čuvanja njegova posredna djelatnost.
- (3) Iz osiguranja su isključeni zahtjevi za naknadu štete na stvarima kao posljedica njihove upotrebe, prerade, obrade, popravke ili drugih radnji s tim stvarima ili na njima.
- (4) Osiguranje od odgovornosti važi i u slučaju postojanja drugih vrsta osiguranja (npr. osiguranje od požara, stakla od loma...), ali kao subsidijarno.
- (5) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (6) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10%, a minimum 200 EUR.

K-OD-802, Rizik utovara i istovara mašinsko i ručno

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da su osiguranjem pokrivena naknade odnosno zahtjevi za štete na tuđim putničkim vozilima, plovnim vozilima i sličnim vozilima, kao i na kontejnerima i cistijernama, koje nastanu tokom utovara/istovara, mašinski ili ručno. Štete na kontejnerima i cistijernama su pokrivena kad se dogode zbog dizanja ili implozije.
- (2) Osiguranjem su pokrivena štete na stvarima koje su predmet utovara/istovara, a koje su posljedica utovara/ istovara. Osiguranjem su pokrivena i štete na stvarima koje je osiguranik (ili druga lica koja posluju u njegovo ime) pozajmio, uzeo na lizing, zakupio ili uzeo na čuvanje, takođe tokom čuvanja/skladištenja kao posredne djelatnosti, ukoliko su poslovi čuvanja njegova posredna djelatnost, ali tokom čuvanja nisu pokrivena štete na motornim vozilima. Iz osiguranja su u svakom slučaju isključene štete na motornim vozilima ili drugim napravama kojima se obavlja utovar/istovar.
- (3) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (4) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 20% , a min. 200 EUR.

K-OD-803, Djelatnosti/radovi na pokretnim i nepokretnim stvarima, zajedno sa skladištenjem čuvanjem/držanjem i popravkom svih vrsta

- (1) Odredbe ove klauzule odnose se isključivo na stvari koje su ostavljene/povjerene osiguraniku (ili nekom drugom licu koje radi u njegovo ime) radi čuvanja ili popravke. Iz osiguranja su isključene štete na motornim vozilima, vazdušnim i plovnim vozilima, kao i na elektronskim računarima (hardware i software), na fabričkom, skladišnom, transportnom materijalu, i na stvarima koje su predate na pregled, na čišćenje, pranje ili restauraciju.
- (2) Osiguranjem su pokrivena naknade po osnovu odštetnih zahtjeva za štete na pokretnim i nepokretnim stvarima koje nastaju kao posljedica njihove upotrebe, prerade, obrade i drugih radnji s njima ili na njima. Osiguranjem su pokrivena i štete na stvarima koje je osiguranik (ili druga lica koja posluju u njegovo ime) prisvojio, pozajmio, uzeo na lizing, zakupio ili uzeo na čuvanje, takođe tokom čuvanja/ skladištenja kao posredne djelatnosti.
- (3) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (4) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10% , a minimum 400 EUR.

K-OD-804, Štete na motornim vozilima automatske autopercionice

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokriveno oštećenje ili uništenje motornih vozila, do čega je došlo radom automatske autopercionice.
- (2) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (3) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10% , a min. 200 EUR

K-OD-805, Krađa motornih vozila tokom čuvanja vozila

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokrivena provalna krađa i razbojništvo na motornom vozilu, koje je dato osiguraniku (ili drugom licu koje posluje u njegovo ime) na čuvanje, kao i u slučaju čuvanja vozila u vidu posredne djelatnosti.
- (2) Iz osiguranja su isključene štete zbog krađe i razbojništva pojedinih dijelova motornog vozila, kao i onih dijelova tj. stvari koje su na njega dodate ili se nalaze u njegovoj unutrašnjosti.
- (3) Osiguranje važi samo na ograđenom prostoru i samo za slučaj provalne krađe. Obična krađa nije pokrivena osiguranjem, kao i štete zbog vandalizma. Isključeni iz zaštite osiguranja su provalna krađa ili razbojništvo sastavnih dijelova vozila, pribor vozila, sadržaj u vozilu i teret u vozilu.
- (4) Osiguranje važi poslije radnog vremena osiguranika, pri čemu moraju biti uključeni svi sigurnosni sistemi (alarmi), i moraju se postaviti sve sigurnosne mjere.
- (5) Osigurana vrijednost vozila po štetnom događaju se određuje po donijetom katalogu cijena i nomenklatura vozila AMS Crne Gore na dan nastanka štetnog događaja.
- (6) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (7) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10% , a min. 200 EUR.

K-OD-806, Štete na motornim vozilima prouzrokovane dizalicom

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da su osiguranjem pokrivena štete na tuđim motornim vozilima, koje su prouzrokovane dizalicom, koja je namijenjena za podizanje motornih vozila.
- (2) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (3) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10% , a min. 200 EUR

K-OD-807, Gubitak ili nestanak stvari registrovanih gostiju, osim motornih vozila

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokriven gubitak ili nestanak stvari registrovanih gostiju. Osiguranjem nije pokriven gubitak ili nestanak motornih vozila.
- (2) Za rizike pokrivena ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti, osim za gubitak ili nestanak stvari maksimalna obaveza osiguravača je 500 EUR po gostu, a za dragocjenosti, novac, čekove i hartije od vrijednosti 250 EUR po gostu.

- (3) Maksimalna obaveza osiguravača za sve štetne događaje u istom danu iznosi 5.000 EUR.
- (4) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10%, a maksimum 50 EUR.

K-OD-808, Gubitak ili nestanak motornih vozila registrovanih gostiju hotela, motela i sl.

- (1) Odredbe ove klauzule se odnose samo na ona motorna vozila, prikolice i motorne čamce, koje su sa sobom dovezli registrovani gosti hotela, motela i sl., i koje podrazumijevaju da su vozila smještena:
 - u garaži objekta (hotela, ugostiteljskog objekta...)
 - na parkingu objekta
 - u prostoru namijenjenom za te svrhe
- (2) U vezi sa prethodnom stavkom, osiguranjem su pokriveni i naknade štete, uništenja, gubitka ili nestanka motornog vozila zbog:
 - šlepanja, vožnje ili pomjeranja/guranja motornog vozila od strane osiguranikovih zaposlenih
 - neovlašćene upotrebe vozila od strane osiguranikovih zaposlenih i nezaposlenih
 - krađe ili razbojništva
- (3) Iz osiguranja su isključene štete nastale zbog:
 - štete u radu i lomovi
 - krađe ili razbojništva djelova vozila, kao i njegove opreme
 - sadržaja vozila ili tereta, na njemu ili po njemu. Plovna motorna vozila na prikolici se ne ubrajaju u teret, u smislu ovog isključenja.
- (4) Za rizike pokriveni ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 20.000 EUR u okviru ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (5) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10%, a minimum 400 EUR.

K-OD-812, Štete na motornim vozilima prošireno osiguranje/pokriće

- (1) Osiguranje iz ove klauzule se odnosi na obaveze naknade štete zbog oštećenja, uništenja, gubitka ili nestanka vozila klijenata osiguranika (uključujući sastavne dijelove i pribor), samo ako su te štete nastale u vezi sa registrovanom djelatnošću osiguranika.
- (2) U skladu sa gore navedenim, osiguranje se proširuje i na one vrste šteta u vezi sa:
 - puštanjem u pogon, vožnjom ili guranjem
 - neovlašćenom upotrebom vozila od strane osiguranikovih zaposlenih i nezaposlenih.
- (3) Iz osiguranja su isključene štete:
 - 1) zbog garancije za nedostatke, garanciju ili neispunjenje ugovornih odredbi;
 - 2) na vozilima klijenata preuzetim radi prodaje (uključujući pribor i sastavne dijelove);
 - 3) koje su proizašle iz djelatnosti, koja nije u neposrednoj vezi sa osnovnom djelatnošću osiguranika;
 - 4) štete u radu i lomovi osim ako oni ne nastanu kao posljedica osigurane poslovne djelatnosti;
 - 5) u vezi sa vučnom (šlep služba) ili dostavnom službom motornih vozila;
 - 6) zbog oštećenja, uništenja, gubitka ili nestanka sadržaja iz vozila ili tereta. Vozila na vodi na prikolicama za čamce ne smatraju se teretom u vozilu;
 - 7) zbog oštećenja, uništenja gubitka ili nestanka vazdušnih letjelica (uključujući sastavne dijelove, opremu, sadržaj i teret).
- (4) Za rizike pokriveni ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti. Osigurana suma za rizike od požara, udara groma i eksplozije kreće se u okviru ugovorene sume osiguranja, koja je naznačena na polisi osiguranja za opštu odgovornost.
- (5) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10%, min. 200 EUR.

K-OD-813, Čisto finansijske štete

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokrivena odgovornost za čisto imovinske štete, tj. štete koje nisu nastale ni povredom tijela ili zdravlja nekog lica, ni oštećenjem, odnosno uništenjem stvari trećih lica.
- (2) Smatra se da je osigurani slučaj nastao onda kada je učinjena radnja, odnosno propuštanje pri obavljanju u polisi označene djelatnosti, posjedovanja neke stvari i slično (izvor opasnosti) kojim je prouzrokovana čisto finansijska šteta nekom licu.
- (3) Ako je šteta nastala zbog propuštanja radnji, smatra se, u slučaju sumnje, da je propuštanje nastalo onog dana kada se propuštena radnja najkasnije morala preduzeti da bi se izbjeglo nastupanje štete.
- (4) Iz osiguranja su isključene štete:
 - 1) izvan teritorije Crne Gore;
 - 2) zbog prekoračenja predračuna i kredita;
 - 3) iz područja prava intelektualne svojine i iz područja radnog prava;

- 4) zbog neispunjenja ili nepravovremenog ispunjenja ugovorenih obaveza, zbog prekoračenja rokova;
 - 5) zbog posredovanja u novčanim i drugim privrednim poslovima, bez obzira da li se to naplaćuje ili je besplatno;
 - 6) nastale usljed manjka u blagajni, grešaka pri isplati i pronevjeri od strane radnika osiguranika;
 - 7) za štete koje nastanu svjesnim kršenjem zakonskih propisa ili odredbi i uslova ugovarača osiguranja, ili nekim drugim svjesnim kršenjem svojih obaveza;
 - 8) prouzrokovane time što je osiguranik predvidio grešku u računu, predračunu ili mjerama u crtežu;
 - 9) zbog nepravilnog taksiranja i ostalih nedostataka u pogledu taksiranja.
- (5) Za rizike pokrivenne ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 10% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
 - (6) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10%, a minimum 200 EUR.
 - (7) Proširenje pokrića po ovoj klauzuli ne važi, odnosno ne može se nikako primijeniti i za odgovornost za proizvode, kao ni za odgovornost za zagađivanje sredine.
 - (8) Odredbe uslova za osiguranje opšte odgovornosti koriste se za proširenje (pokrića) po ovoj klauzuli, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ove klauzule.

K-OD-814, Ekološke štete

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da su osiguranjem pokrivenne štete zbog zagađivanja sredine ili druge vrste ugrožavanja čovjekove okoline. Pod zagađivanjem sredine podrazumijeva se zagađivanje vazduha, vode i tla. Osiguranje važi samo ako je došlo do zagađenja okoline zbog iznenadnog i neočekivanog pojedinačnog događaja (nezgode), koji odstupa od regularnog, neometanog, radnog događaja. To znači da osiguranje ne pokriva ugrožavanje čovjekove okoline koje je izazvalo više događaja koji imaju isto dejstvo (kao što su curenje, isparavanje i sl.), koje pri pojedinačnim slučajevima te vrste ne bi nastalo, kao i za postepena ugrožavanja čovjekove sredine.
- (2) Trenutkom nastanka osiguranog slučaja smatra se prvo konstatovanje ekološke štete koje se može provjeriti, a po osnovu koga nastanu ili bi mogle da nastanu obaveze naknade štete. Konstatovanje više ekoloških šteta izazvanih istim događajem smatraju se jednim osiguranim slučajem.
- (3) Osiguranje pokriva ekološku štetu koja se utvrdi za vrijeme važenja osiguranja ili najkasnije dvije godine poslije toga. Štetni događaj se mora desiti za vrijeme dejstva osiguranja.
- (4) Ekološka šteta koja se ustanovi za vrijeme dejstva osiguranja, ali koja je prouzrokovana događajem prije zaključenja ugovora o osiguranju, osigurana je samo onda, ako se ovaj događaj desio najranije dvije godine prije zaključenja ugovora o osiguranju, i ugovaraču osiguranja odnosno osiguraniku do zaključenja ugovora o osiguranju događaj ili ekološka šteta nisu bili, niti su mogli biti, poznati.
- (5) Osiguranik je dužan da radi u skladu sa zakonima, ostalim propisima i drugim aktima državnih organa. Za mašine/uređaje, objekte i drugu opremu, koji lako mogu ugroziti/zagaditi okolinu, osiguranik mora da obezbijedi redovno stručno održavanje. Hitne popravke i ostali radovi na održavanju moraju se uraditi odmah, bez odlaganja. Ukoliko propisima nije određen krajnji rok, osiguranik mora da uradi stručni pregled na svakih 5 godina. Ta obaveza počinje da teče, bez obzira na zaključivanje osiguranja, od dana započinjanja posla ili od zadnjeg stručnog pregleda. U slučaju da osiguranik svjesno i namjerno krši neku od gore navedenih obaveza, u slučaju nastanka osiguranog slučaja, osiguravač može da smanji visinu odštete/ naknade ili u potpunosti da bude oslobođen plaćanja naknade iz osiguranja.
- (6) Iz osiguranja je isključena odgovornost za štete do kojih bi došlo usljed toga što osiguranik nije održavao, mijenjao i popravljao uređaje za prečišćavanje otpadnih voda, i drugih otpadnih produkata, niti se pridržavao drugih mjera predviđenih propisima o zaštiti čovjekove sredine.
- (7) Za rizike pokrivenne ovom klauzulom, maksimalna obaveza osiguravača je 25% ugovorene sume osiguranja od opšte odgovornosti.
- (8) Samopridržaj (franšiza) po svakom štetnom događaju iznosi 10%, a minimum 400 EUR.
- (9) Odredbe uslova za osiguranje opšte odgovornosti koriste se za proširenje (pokrića) po ovoj klauzuli, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ove klauzule.

K-OD-815, Bolnice, lječilišta, sanatorijumi, dispanzeri, ambulante i slično

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu dodatnu premiju, da je osiguranjem pokrivena građansko-pravna odgovornost osiguranika za štete usljed smrti, povrede tijela ili zdravlja trećih lica koje su nastale kao posljedica profesionalne greške ljekara i/ili drugog medicinskog osoblja zaposlenog kod osiguranika.
- (2) Osiguranje ne obuhvata:
 - 1) pruženu medicinsku pomoć bez validne dijagnostičke i terapijske podrške;
 - 2) plastičnu/estetsku hirurgija izuzev rekonstruktivne hirurgije koja je posljedica neke nesreće i/ili urođene mane;
 - 3) korišćenje lijekova za smanjenje tjelesne težine;
 - 4) aktivnosti stomatologa u opštoj anesteziji;

- 5) odštetne zahtjeve koji su na bilo koji način povezani sa infekcijom virusima HIV-a i hepatitisa;
 - 6) odgovornost za štetu koja proizilazi iz ugovora i prevazilazi važeću zakonsku odgovornost;
 - 7) kazne određene od strane sudova i državnih organa;
 - 8) klinička ispitivanja;
 - 9) intra-hospitalne infekcije;
 - 10) sve procedure u vezi čuvanja, transporta i testova krvi, a u vezi sa transfuzijom krvi;
 - 11) svi zahvati u vezi vještačke oplodnje;
 - 12) medicinski postupci nekvalifikovanog ili nedovoljno kvalifikovanog medicinskog osoblja;
 - 13) nezgode na radu/bolesti usljed rada.
- (3) Osiguranik učestvuje u svakom štetnom događaju sa 10%, minimum 100 evra.

K-OD-816 Odgovornost fizičkog lica

- (1) Ovom klauzulom ugovoreno je i podrazumijeva se, i u slučaju da je drugačije navedeno u uslovima, isključenjima i odredbama polise ili dodatka polisi i pod uslovom da je osiguranik platio ugovorenu premiju za osiguranje po ovoj Klauzuli, da je osiguranjem pokrivena vanugovorna odgovornost osiguranika za štete koje prouzrokuje:
 - 1) u svojstvu fizičkog lica u svakodnevnom životu izvan obavljanja zanatske, profesionalne ili neke druge djelatnosti. Pokrivena je odgovornost koja nastaje i iz hobi djelatnosti kojom se ne privređuje,
 - 2) kao sopstvenik, korisnik ili zakupac stana ili zasebne kuće za stanovanje, male bašte i dvorišta,
 - 3) kao poslodavac prema licima zaposlenim u domaćinstvu,
 - 4) posjedovanjem i upotrebom bicikla bez motora,
 - 5) rekreativnim bavljenjem sportom, osim sporta kojim se bavi profesionalno, kao i sporta koji je vezan za upotrebu vozila sa motorom bilo koje vrste, sporta na letjelicama, lova i borilačkih sportova (boks, mačevanje, rvanje, džudo, karate, itd...),
- (2) U istom obimu kao i u stavu (1) ovog člana osiguranje se odnosi i na odgovornost:
 - 1) bračnog druga osiguranika, djece i ostalih lica koja žive sa osiguranikom u zajedničkom domaćinstvu,
 - 2) lica zaposlenih u domaćinstvu osiguranika pri obavljanju poslova tog domaćinstva.
- (3) Osiguranjem nije pokrivena:
 - 1) odgovornost osiguranika za namjerno prouzrokovanu štetu, osim ako je štetu namjerno prouzrokovalo lice zaposleno u domaćinstvu,
 - 2) odgovornost za štete iz držanja i upotrebe motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon (traktora, motokultivatora, samohodnih radnih mašina), vazduhoplova i vozila na vodi,
 - 3) šteta koju pretrpi osiguranik, njegov bračni drug i djeca, kao i ostala lica koja žive sa osiguranikom u zajedničkom domaćinstvu,
 - 4) odgovornost koja proizilazi iz držanja sljedećih rasa pasa: „Pit Bull”, „American Staffordshire Terrier”, „Staffordshire Bullterrier”, „Bullterrier”, „Tosa Inu”, „Bullmastiff”, „Dogo Argentino”, „Dogue de Boreaux”, „Fila Brasileiro”, „Mastif Espanol”, „Mastino Napoletano”, „Mastiff”, „Bandog Rotweiler” i „Doberman”.
 - 5) odgovornost za štetu pricinjenu na sastavnim djelovima zgrade ili stana osiguranika,
 - 6) odgovornost za štete na stvarima ili izvršenim radovima koje je osiguranik ili koje drugo lice po njegovom nalogu ili za njegov račun izradio ili isporučio ako je uzrok štete u izradi ili isporuci,
 - 7) odgovornost za štete od proizvoda sa nedostatkom,
 - 8) šteta na tuđim stvarima prouzrokovana pri obavljanju djelatnosti iz zanimanja od strane osiguranika na ovim ili sa ovim stvarima (kao npr. obrada, popravka, prevoz, ispitivanje i slično),
 - 9) odgovornost za štete koje su nastale kao posljedica svjesnog postupanja suprotno propisima ili pravilima,
 - 10) odgovornost za štete koje su posljedica uznemiravanja trećih lica: bukom, vikom, svirkom i slično, kao i zagađivanja vazduha, voda itd.,
 - 11) odgovornost za štete koju su posljedica profesionalnog oboljenja radnika osiguranika,
 - 12) odgovornost za štete na tuđim stvarima koje je osiguranik uzeo u zakup, poslugu, zajam, na čuvanje, na prevoz i sl.

Datum početka primjene 27.02.2008. godine.